

میوه به جای آبمیوه

ادبیات شاخه‌های گوناگونی دارد و هرشاخه هم برای خودش شاخه‌هایی دیگر. تازه، گاهی آن زیر شاخه‌ها هم برای خود شاخچه و شاخک‌های کوچکی دارند.

ادبیات شاخه‌های گوناگونی دارد و هر شاخه هم برای خودش شاخه‌هایی دیگر. تازه، گاهی آن زیر شاخه‌ها هم برای خود شاخچه و شاخک‌های کوچکی دارند.

یکی از شاخه‌های ادبیات، ادبیات کلاسیک است. شاخه‌های دیگر از ادبیات، نمایش و پدیده‌هاست. حالا اگر نمایش و نامه‌ها، این جزء آثار کلاسیک باشد، شاخه‌ها در شاخه می‌شود و پدیده‌ها و متفاوتی خواهد شد.

بعضی‌ها معتقدند هر آدم معقولی در طول زندگی‌اش باید حتماً چند اثر کلاسیک بخواند. کلاسیک‌ها روح عجیبی دارند و به همین دلیل بر اعماق روح انسان تأثیر می‌گذارد. آثار کلاسیک شاید برای دوره‌های رنگ پریده و از مد افتاده شوند اما استحکام و قدرت خود را از دست نمی‌دهند.

واقعیت این است که تقریباً هیچ اثر کلاسیکی به قصد و برای نوجوان‌ها خلق نشده است. شاید برخی از کتاب‌ها به دلیل سادگی‌شان توسط نوجوان‌ها و دوره‌ها خوانده و به نام آن‌ها ثبت شده باشد، اما نویسندگان این کتاب‌ها همواره نگاهی عمومی به مخاطبان داشته‌اند.

به همین دلیل خواندن کلاسیک‌ها برای نوجوان‌ها، برای امروزی کار آسانی نیست. حوصله‌ها را از دست می‌دهد، تکالیف چاق و چله‌های مدرسه و... دلایلی هستند که بچه‌ها را از این گونه‌های ادبی دور می‌کند.

اما از آن‌جا که نمی‌توان کلاسیک‌ها را نخواند و از آن‌جا که هرکاری راهی دارد، مدت‌هاست در حوزه‌های کودک و نوجوان، آثاری را برای آن‌ها بازنویسی و کوتاه‌سازی می‌کنند. البته این کار موافقان و مخالفانی دارد. مخالفان می‌گویند دست بردن در آثار کلاسیک ابهت آن‌ها را خدشه‌دار و اشتباهی مخاطبان را سیر نمی‌کند.

انگار از یک دیزی خوش‌مزه فقط یک لقمه بخوری. باید مغز و ذهن بشری را به کارهای سخت هم عادت داد. درست است که آب‌میوه خواص میوه را دارد، اما میوه چیز دیگری است.

اما موافقان می‌گویند اگر کم بخوریم بهتر از این است که اصلاً نخوریم. اگر نوجوان‌ها در سن خودشان با خلاصه‌های کلاسیک‌ها آشنا شوند، قول نمی‌دهم ولی احتمال این که در بزرگی‌ها سر راغ اصلشان بروند کم نیست.

پس از این مقدمه‌چینی، از چهار کتاب جدید یاد می‌کنیم که به تازگی منتشر شده است.

حیف است که نوجوان‌ها با این چهار نمایش و نامه‌های معروف آشنا نباشند و لاف‌های لقمه‌های آن نخورند. اگرچه این کتاب‌ها به تنهایی هم دارای شخصیت، استقلال و هویت هستند.

این کتاب‌ها از چهار نمایش‌نامه‌ی ویلیام شکسپیر، نمایش‌نامه‌ی نویسنده‌ی انگلیسی برگرفته شده‌اند. «هم‌لغت»، «ریچارد سوم» و «تاجر ونیزی» و «هنری پنجم» از آثاری هستند که حتماً باید آن‌ها را چشید و تجربه کرد؛ چه بسا به ذائقه‌ی خوش بنشیند. حتی اگر شده در حد یک لقمه‌ی بخور و نمیر.

بازنویسی این کتاب‌ها را «اندرو متیوس» انجام داده و «شهناز ایلدرمی» آن‌ها را به فارسی برگردانده. تصویرگر کتاب‌ها «توننی راس» تصویرگر مشهور انگلیسی است که کتاب‌های زیادی را با تصویرهای او دیده‌ایم. انتشارات «ماه فیروزه» (88828350) این کتاب‌ها را منتشر کرده است که هرکدامشان 6500 تومان قیمت دارند.